

**DECIZIA CIVILĂ NR.1537
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN 12.12.2019**

Complet constituit din:

**PREȘEDINTE: LUCICA DOBRIN
JUDECĂTOR: DIANA LĂSCONI
JUDECĂTOR: ROXANA TASICA BUDULAN
GREFIER: ANCA GIANINA SAVU**

S-a luat în examinare recursul formulat de recurenții-pârâți Municipiul Timișoara, prin Primar, și Primarul Municipiului Timișoara, împotriva sentinței civile nr. 1008/19.09.2019 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosar nr. 2921/30/2018, în contradictoriu cu intimatele-reclamante Axentioi Marieta Cecilia și Ioniceanu Viorica, având ca obiect – *completare hotărâre*.

La apelul nominal făcut în ședință publică de către greșier se prezintă jurist Tiberiu Negrei în reprezentarea intimatei-reclamante Ioniceanu Viorica, lipsă fiind celelalte părți.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către greșierul de ședință după care:

Se constată depuse la dosar, prin registratura instanței, întâmpinare din partea intimatei-reclamante Ioniceanu Viorica.

Reprezentantul intimatei-reclamante depune la dosar delegație de reprezentare. Arată că nu au alte solicitări prealabile.

Nemaifiind alte cereri de formulat sau probe de administrat instanța constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pentru dezbateri.

Reprezentantul intimatei-reclamante solicită respingerea recursului ca nefondat și menținerea hotărârii primei instanțe ca fiind temeinică și legală.

C U R T E A

Deliberând asupra recursului de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la data de 18.07.2019 pe rolul Tribunalului Timiș reclamanta Ioniceanu Viorica a solicitat completarea dispozitivului sentinței civile nr. 369/07/03/2019 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosarul nr. 2921/30/2019 arătând că instanța a omis să se pronunțe asupra capătului de cerere accesoriu privind acordarea cheltuielilor de judecată, respectiv onorariul avocatului Țăranu Constantin, în cuantum de 2.500 lei.

Prin sentința civilă nr. 1008/19.09.2019 pronunțată în dosar nr. 2921/30/2018 Tribunalul Timiș a admis cererea de completare a dispozitivului sentinței civile nr. 369/07/03/2019 pronunțată de Tribunalul Timiș în cadrul acțiunii formulate de reclamantele Axentioi Marieta Cecilia și Ioniceanu Viorica în contradictoriu cu pârâții Municipiul Timișoara, prin Primar, și Primarul Municipiului Timișoara și a dispus completarea dispozitivului sentinței în sensul că obligă pârâții la plata către reclamanți a sumei de 2500 lei reprezentând cheltuieli de judecată.

Împotriva acestei hotărâri au declarat recurs recurenții-pârâți Municipiul Timișoara, prin Primar, și Primarul Municipiului Timișoara solicitând admiterea recursului, casarea sentinței recurate, în sensul reducerii cuantumului cheltuielilor de judecată.

Recurenții apreciază că, prima instanța a pronunțat o hotărâre judecătorească nelegală și netemeinică, neținând cont de dispozițiile legale în materie și de starea de fapt reală dovedită cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei, și ca atare, în temeiul art. 488 pct. 6 și 8 N.C.p.c. solicită admiterea recursului, casarea sentinței recurate, în sensul reducerii cuantumului cheltuielilor de judecată.

În motivare a arată că, se impune micșorarea cuantumului onorariului avocațial conform art. 451 C.proc.civ., deoarece consideră a fi total nedovedit și inacceptabil un onorariu avocațial de 2500 lei, onorariul încasat de avocat trebuie să fie o contraprestație pentru munca depusă și nu trebuie să se raporteze la notorietatea litigiului sau la cea a domnului avocat.

Așadar, dl avocat a perceput un onorariu exagerat care în opinia recurenților nu este justificat nici de valoarea obiectului cererii, nici de complexitatea cauzei, nici de volumul de muncă, și pe cale de consecință se impune reducerea acestuia.

În acest sens, arată că dispozițiile art. 451 alin. 2 C.P.Civ, permit instanței de judecată să micșoreze onorariile avocaților în orice fază a procesului civil ori de câte ori se constată că sunt nepotrivit de mari față de valoarea pricinii sau munca îndeplinită.

Consideră că în cazul de față onorariul avocatului este cu mult exagerat ca și quantum raportat la toate aceste criterii, sens în care munca efectiv depusă de avocat este redusă în comparație cu faza procesuală efectivă.

În aprecierea cuantumului onorariului instanța trebuie să aibă în vedere proporționalitatea onorariului cu volumul de muncă presupus de pregătirea apărării în cauză, determinat de elemente precum complexitatea, dificultatea sau noutatea litigiului. Or, în speță, quantumul onorariului de 2500 lei pentru acordarea asistenței și reprezentării în primă fază procesuală nu este justificat.

În soluționarea cererii de reducere a cuantumului onorariului, invocă prevederile art. 127 din Hotărârea nr. 64/2011 privind Statutul profesiei de avocat, care arată că pentru activitatea sa profesională avocatul are dreptul la onorariul și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul clientului său. Onorariile vor fi stabilite în raport cu dificultatea, amploarea sau durata cazului. Stabilirea onorariilor avocatului depinde de fiecare dintre următoarele elemente: timpul și volumul de muncă, natura, noutatea și dificultatea cazului, importanța intereselor în cauză, împrejurarea că acceptarea mandatului acordat de client îl împiedică pe avocat să accepte un alt mandat, notorietatea, titlurile vechimea în muncă, experiența, reputația și specializarea avocatului, conlucrarea cu experți sau alți specialiști, avantajele și rezultatele obținute pentru profitul clientului ca urmare a muncii depuse de avocat situația financiară a clientului, constrângerile de timp în care avocatul este obligat de împrejurările cauzei să acționeze pentru a asigura servicii legale performante.

Apreciază recurenții că, nici unul dintre criteriile prevăzute de lege nu justifică onorariul stabilit de avocatul reclamantei, considerând că nu pot fi obligați la plata acestei sume exagerat de mari.

Mai mult decât atât învederează că în cauză nu a fost efectuată vreo expertiză care să justifice cheltuielile de judecată, iar după câteva termene de judecată instanța a rămas în pronunțare.

În drept, invocă art. 488 pct. 6 și 8 N.C.p.c.

Legal citată intimata Ioniceanu Viorica, reprezentată de către „Sindicatul Liber al salariaților din Primăria Municipiului Timișoara și din serviciile publice aflate în subordinea Consiliului Local al Municipiului Timișoara” a formulat întâmpinare solicitând respingerea recursului ca nefondat și menținerea ca temeinică și legală a sentinței recurate.

În motivare arată că, cheltuielile de judecată la plata cărora au fost obligați recurenții prin sentința recurată sunt dovedite, certe, necesare și rezonabile.

Referitor la îndeplinirea condițiilor necesare pentru acordarea cheltuielilor de judecată, arată că, plecând de la prevederile art. 453 din C.proc.civ. și având ca limite jurisprudențiale hotărârile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, respective de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, se poate susține în mod rezonabil că onorariul avocatului poate fi încuviințat de instanța judecătorească ca și cheltuielă de judecată dacă: (a) este necesar; (b) este real; (c) este rezonabil.

Caracterul necesar al cheltuielilor de judecată rezultă din aceea că activitatea desfășurată de avocat a fost utilă instanțelor judecătorești, contribuind în mod substanțial la soluționarea favorabilă a cauzei.

Diligentele, proactivitatea și temeinicia pregătirii dosarului din partea avocatului au contribuit de o manieră semnificativă la soluția pronunțată de către instanță în favoarea sa.

Caracterul real al cheltuielilor de judecată rezultă cu prisosință din faptul că s-a făcut dovada plății onorariului stabilit pe cale contractuală.

Caracterul rezonabil al cheltuielilor de judecată rezultă din: valoarea însemnată a pricinii și urmările pe care admiterea cererii le va avea asupra patrimoniului său; munca depusă de avocat; experiența, reputația și pregătirea profesională a avocatului.

Analizarea caracterului rezonabil al cheltuielilor acordate de către instanța de fond trebuie, în mod absolut, să aibă în vedere complexitatea cauzei, impactul pe care pierderea litigiului l-ar fi putut avea în activitatea părților litigante, natura cauzei, temeinicia apărărilor formulate, nivelul de profesionalism al reprezentanților convenționali.

Munca aferentă apărărilor a privit în principal analiza aspectelor de drept incidente în cauză, studierea documentelor relevante pentru cauză, redactarea actelor procesuale în dosar, studierea dosarului instanței, pregătirea pentru termenele de judecată.

Prin urmarea, onorariul avocațial la a cărui plată au fost obligați recurenții este justificat și se impune a fi suportat de recurenți.

În drept invocă art. 205 alin. (2), și art. 490 alin. (2) din C.proc.civ.

Examinând recursul declarat în cauză, prin raportare la prevederile art. 488 și următoarele din Codul de procedură civilă, precum și la motivele invocate, Curtea apreciază că instanța de fond a făcut o corectă aplicare și interpretare a dispozițiilor legale incidente în cauză.

Curtea subliniază că temeiul acordării cheltuielilor de judecată îl constituie răspunderea civilă delictuală, respectiv culpa procesuală, care rezidă în comportamentul uneia dintre părți de a o fi determinat pe alta să recurgă la concursul forței coercitive a statului pentru a obține protecția/realizarea unui drept subiectiv/interes juridic.

Analizând cererea de completare formulată, instanța de fond a constatat că prin cererea de chemare în judecată, astfel cum a fost modificată, s-a solicitat și obligarea pârâtului la plata cheltuielilor de judecată constând în onorariu de avocat, iar la dosar există dovada achitării acestora în cuantum de 2500 lei, astfel cum rezultă din chitanța din data de 16.11.2018 aflată la fila nr. 51 din dosar, însă prin dispozitivul sentinței amintite s-a omis pronunțarea instanței asupra cheltuielilor de judecată, astfel că devin incidente prevederile art. 444 Cod de procedură civilă, cu consecința admiterii cererii de completare formulate de reclamant, constatându-se că acesta a avut câștig de cauză, sens în care instanța de fond, făcând aplicarea prevederilor art. 453 Cod de procedură civilă, a obligat pârâtul să plătească reclamantului și suma de 2500 lei cheltuieli de judecată reprezentate de onorariu de avocat.

Referitor la cuantumul acestor cheltuieli, față de dispozițiile art. 451 NCPC, prin care a fost prevăzută posibilitatea instanței de a reduce onorariile avocațiale, precum și onorariile experților sau specialiștilor numiți în temeiul art. 330 alin. 3 NCPC, Curtea reține că judecătorul poate să reducă onorariul avocațial atunci când observă lipsa de proporționalitate dintre „circumstanțele cauzei” și cuantumul sumei achitate cu acest titlu.

Insistând asupra acestei interpretări, trebuie avută în vedere rațiunea pentru care legiuitorul permite reducerea acestor categorii de cheltuieli de judecată – protejarea părții ce a căzut în pretenții de instituirea unei obligații excesiv de oneroase, având izvorul într-un contract față de care are calitatea de terț. Astfel, regularizarea cuantumului sumelor achitate cu titlu de onorariu avocațial, proporțional cu circumstanțele cauzei, este menită să asigure un just echilibru între dreptul părții ce a avut câștig de cauză de a-și recupera cheltuielile avansate și culpa procesuală a părții ce a căzut în pretenții.

Soluția adoptată este explicată, implicit, prin dispozițiile ultimei teze a art. 451 alin. 2 NCPC, conform cărora măsura luată de instanță (reducerea cuantumului onorariului solicitat) nu va avea niciun efect asupra raporturilor dintre avocat și clientul său. Prin această explicație, legiuitorul acordă prevalență principiului relativității efectelor contractului și dispozițiilor art. 128 alin. 1 din Statutul profesiei de avocat, potrivit cărora „*onorariile se stabilesc liber între avocat și client (...)*”, orice terță intervenție asupra cuantumului acestora fiind interzisă.

Pe cale de consecință, fără a aduce atingere clauzelor contractului de asistență juridică, instanța poate să reducă cuantumul onorariului avocațial solicitat cu titlu de cheltuieli de judecată, numai dacă apreciază disproporționalitatea acestuia în raport cu limitele pricinii.

Totodată, practica în această materie a Curții Europene a Drepturilor Omului statuează în sensul că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil (cauzele Costin împotriva României, Străin împotriva României, Stere și alții împotriva României, Raicu împotriva României).

În privința motivului de recurs ce vizează quantumul cheltuielilor de judecată, de principiu, soluția primei instanțe asupra acestui capăt de cerere este așadar rezultatul unor aprecieri cu privire la realitatea, necesitatea, caracterul rezonabil și proporționalitatea cheltuielilor de judecată cu circumstanțele cauzei, aprecieri de fapt, în contextul în care, în concepția noului Cod de procedură civilă, recursul reprezintă o cale extraordinară de atac, cu prilejul judecării căreia operează o devoluțiune limitată la chestiunile de drept, raportat la chestiunile de legalitate invocate în cadrul motivelor de recurs, neputând fi repuse în discuție verificările de fapt efectuate de prima instanță cu prilejul soluționării fondului raportului juridic dedus judecării, iar instanța de recurs putând efectua exclusiv un control de legalitate, fără a fi devolute aspecte ce țin strict de temeinicie.

Procedând la o analiză a legalității hotărârii recurate sub acest aspect, Curtea constată că soluția primei instanțe pronunțată în privința quantumului cheltuielilor de judecată este la adăpost de critică, iar recurenta nu a dovedit că acordarea cheltuielilor de judecată în favoarea părții care a câștigat procesul, în quantumul solicitat de aceasta, ar fi rezultatul unei greșite interpretări și aplicări a dispozițiilor art. 451 și ar. 453 Cpc, de vreme ce nu a invocat elemente care să releve un caracter vădit disproporționat al cheltuielilor de judecată acordate, în raport cu complexitatea cauzei și volumul de muncă prestat de avocat.

Concluzionând, Curtea reține că în speța de față nu se poate constata incidența motivelor de casare invocate, prevăzute de art. 488 pct. 6 și 8 NCPC, hotărârea nefiind dată cu încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material, ci cu respectarea întocmai a acestora, iar prin considerentele hotărârii pronunțate a arătat toate temeiurile de fapt și de drept care au fundamentat această soluție.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Respinge recursul formulat de recurenții-pârâți Municipiul Timișoara, prin Primar, și Primarul Municipiului Timișoara, ambii cu sediul în Timișoara, str. B-dul CD. Loga, nr.1, jud. Timiș împotriva sentinței civile nr. 1008/19.09.2019 pronunțată de Tribunalul Timiș în dosar nr. 2921/30/2018, în contradictoriu cu intimatele-reclamante Axentioi Marieta Cecilia, cu domiciliul ales la locul de muncă, în Timișoara, str. B-dul C.D. Loga, nr.1, jud. Timiș și Ioniceanu Viorica, cu domiciliul ales pentru comunicarea actelor, la sediul sindicatului din Timișoara, Bd. C.D. Loga nr. 1, județul Timiș, ca nefondat.

Fără cheltuieli de judecată în recurs.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 12.12.2019.

**PREȘEDINTE,
LUCICA DOBRIN**

**JUDECĂTOR,
DIANA LĂSCONI**

**JUDECĂTOR,
ROXANA TAȘICA BUDULAN**

**GREFIER,
ANCA GIANINA SAVU**

Red.R.T.B.–09.01.2020
Tehnored. A.G.S. –09.01.2020
6expl/SM/emis 4 com.

Prima instanță – Tribunalul Timiș
Judecător – Iuliana Talos